

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Tizenkettedik évfolyam.	53. szám.	Szerkesztő:	Székelyudvarhely, 1914. decz. 17.
Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 12 korona. Egyes szám ára 50 fillér.		Dr. Keith Ferencz varm. tb. főjegyző hadbavonulása alatt Dr. Majthényi Miklós.	Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Kossuth-u. 14. Az előfizetési pénzek a m. kir. adóhivatalhoz küldendők.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

431.

Sz.: 10265—1914. alisp.

Az elsőfoku anyakönyvi felügyelő hatóságoknak és az anyakönyvvezetőknek.

A Belügyi Közlöny idei 63. számában közölt 190999—914. B. M. sz. rendelet értelmében az Állami Anyakönyvvezetők Hivatalos Kézikönyve 421., 422. és 423. lapjain a megfelelő törléseket tegyék meg, s ezt 24. számú pótlékként jegyezzék oda. Az elsőfoku felügyelő hatóságok pedig ennek megtörténtét helyszíni vizsgálataik során ellenőrizzék.

Székelyudvarhely, 1914. december hó 11-én.

Sebesi, alispán.

432.

Magyar királyi belügyminiszter.

9514. szám. Eln.

Tárgy: Galicziai és bukovinai menekültek egyrészének egymástól távol és ismeretlen helyen levő családtagjainak felkutatása.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A cs. és kir. belügyminiszter ural megállapodásra jutottam arra nézve, hogy a galicziai és bukovinai menekültek egyrészének egymástól távol és ismeretlen helyen élő családtagjai, amennyiben Magyarországon tartózkodnának, hivatalos intézkedések alapján kinyomoztassanak.

Ehhez képest felhívom Czimedet, hogy az 5130—1914. számú körrendeletben elrendelt nyilvántartásban foglalt adatok figyelembe vételével a községi előjáróságok, városi rendőrhatalóságok, esetleg elkészíthetők hivatalok, menekültelepek és kórházak útján a gondjaira bízott törvényhatóság

területén széleskörű nyomozást folytasson annak megállapítására, hogy az alább közölt jegyzékben felsorolt eltűnt egyének jelenleg hol tartózkodnak? Eljárásának eredményéről jelentést várok.

1. Adamowicz Albina keresi a férjét, Adamowicz Ladislaus molnárt, kinek előző lakhelye Mikulince és Szydłowsky Karl, Julia és Fedosiát, kiknek előző lakhelyük Biali Kamien.

2. Herbst Artur cs. kir. udvari tanácsos keresi a fivérét, Herbst Kasimir cs. kir. adóhivatali ellenőrt, előző lakhelye Kamionka Strumilowa. Az anyósát, Born Vilma, cs. kir. postaellenőr özvegyét, előző lakhelye Sambor; a nővérét, Korczyńska Stefania szül. Herbst háztulajdonosnőt, előző lakhelye Kolomea, Bankowski-gasse 11.; a sógorát, Korczyński Nikolaus járásbirósági titkár, előző lakhelye Kolomea; a sógornőjét, Szczawinsky Ella szül. Born postahivatalnok nejét, előző lakhelye Sambor.

3. Jura Stanislaw gymnasiumi tanár keresi a nejét, Jura Mariet és gyermekét.

4. Karpinski Dujmir keresi a nejét Karpinska Karolinát.

5. Kellmann Mózes keresi a tachauti izr. hitközség, előző lakhelye Tarnow.

6. Kowlewski Ladislaus szabó keresi Kowlewskia Ludwikát és öt gyermekét, kiknek előző lakhelye Stanislaw.

7. Kmit Anastasia és Szerbó Katharina keresik Sawka Pault, előző lakhelye Gródek; Kmit Wasil földművest, előző lakhelye Gródek; Szerbó Michalt és Szerbó Nikolaust, előző lakhelyük Gródek.

8. Ludvig Konstantin vasuti kalauz neje keresi a menyét, Ludvig Juliát, Ludvig Konstantin, Márian és Stanislaus nevű gyermekeit.

9. Maciejowski Eustachius keresi Maciejowski Tanka nevű anyját és Maciejowski Ewe nevű nejét, kiknek előző lakhelye Zawidéwice.

10. Lovag Neuberg Ladislaus (Gemrich) álamvasuti alkalmazott keresi Neuberg Buonislewa szül. Juzkov nevű nejét, kiknek előző lakhelye Podhajse.

11. Prinz Judik kereskedő keresi Prinz Sárahnévű nejét, Prinz Izsák, Naphtale, Tóbiás, Re.

bekka, Jakab, Biberach, Scheindel nevű gyermekeit és Truedenfall Ghaje, Blüne, Chawe, Rose nevű sógornőit kereskedelmi alkalmazottait, kiknek előző lakhelye Jaroslau.

12. Rauch József keresi Rauch Moses Áron nevű atyját, Rauch Jetty nevű anyját, Rauch Dávid, Simon, Bernárt nevű testvéreit, Hechler Chaim és Hechler Recha nevű sógorát, illetve sógornőjét, kiknek előző lakhelye Lemberg.

13. Rollinger Ladislaus keresi Rollinger Emilié és három gyermekét, kiknek előző lakhelye Razow.

14. Stüsselberg Mosest keresi a tachau-i izr. hitközség. előző lakhelye Rudnik volt.

15. Wagner Charlette szül. Susmann keresi a Susmann Israel és Rosa nevű szüleit, kiknek előző lakhelye Drobobicz, Grimwaldska-gasse 15. sz.

16. Zelt Altel és neje Zelt Mariet keresi a tachau-i izr. hitközség. előző lakhelyük Tarnow. Budapest, 1914. évi december hó 1-én.

A miniszter helyett:

Perényi s. k., államtitkár.

Szám: 10207—1914. alisp.

Főszolgabíróknak, rendőrkapitánynak, mindenik községi és körjegyzőnek.

A nyomozás foganatosítása és az eredmény bejelentése céljából kiadom.

Székelyudvarhelyen, 1914. évi december hó 9-én.

Sebesi, alispán.

433.

M. kir. belügyminiszter.

5066—1914. B. M. Res. számú körrendelet.

Az internált egyének érintkezésének, postai küldeményeinek ellenőrzése tárgyában.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A hadviselés okából rendőri felügyelet vagy őrizet alá helyezett egyéneknek (internáltak) a hozzájuk tartozókkal való érintkezésre az alábbi rendszabályok irányadók.

1. Az őrizet alatt álló internáltak idegenekkel csak a rendőrhatóság megbízottjának jelenlétében érintkezhetnek.

2. Az internáltak csak legutolsó állandó lakóhelyük államában lakó legközelebbi rokonaikkal és az ugyanott lakó idegenek közül azokkal válthatnak postai küldeményeket, akik vagyonukat kezelik.

Postai küldemények alatt a levélpostai, a pénz- és a csomagküldeményeket egyaránt értetni kell.

Pénzt az internáltak csak utalvánnyal küldhetnek és kaphatnak.

3. Az internáltaktól küldött, valamint a hozzájuk érkező postai küldemények rendőrhatósági ellenőrzés alá esnek. Ez alól a rendőrhatóság az őrizet alatt nem álló egyes internáltakkal szemben csak saját felelősségére tehet kivételt.

4. Nem esnek ellenőrzés alá, tehát ellenőrzés végett nem bonthatók fel, nem tarthatók és nem küldhetők vissza, sem az ellenőrzés megtörténte utaló jelzéssel nem láthatók el az olyan postaküldemények:

a) amelyek valamely szövetséges vagy semleges állam fejéhez, vagy az ilyen állam valamelyik souverain családjának tagjához vannak intézve, vagy ilyenektől erednek és ez a küldemény külsején fel vannak tüntetve;

b) amelyek valamelyik szövetséges vagy semleges államnak Ausztriában vagy Magyarországon lévő diplomáciai vagy konzuli hatóságától erednek, ha eredetük a küldemény külsején fel van tüntetve és azok a küldő hatóság hivatali pecsétjével el vannak látva;

c) amelyek valamelyik szövetséges vagy semleges államnak Ausztriában vagy Magyarországon lévő diplomáciai vagy konzuli hatóságához, vagy olyan egyénhez vannak intézve, aki ilyen semleges állam Ausztriában vagy Magyarországon lévő diplomáciai, vagy valóságos konzuli képviselőjének címzetes vagy valóságos tisztviselőjeként van a küldemény címzésében megjelölve.

5. Az ellenőrzésre az internálás helye szerint illetékes elsőfoku rendőrhatóság hivatott, amely az ellenőrzés jogát az internálás helyén lakó hatósági közege vagy más megbízható egyénre is átruházhatja.

6. Az elküldésre szánt levelet vagy csomagot az internált, az érkezett levelet, utalványt, szállító levelet és csomagot a postahivatal adja át az elsőfoku rendőrhatóságnak, illetőleg az ellenőrzéssel megbízott egyénnek. A pénzt az internált adja fel a postára, ez utalványlapot azonban a postahivatal elküldés előtt az ellenőrző közeghez juttatja el.

Ha az elsőfoku rendőrhatóság nem helyben székel és az ellenőrzéssel nincs helyben lakó egyén megbízva, az érkezett levelet és utalványt a postahivatal, az elküldésre szánt levelet és csomagot pedig — a községi előjáróság útján — az internált egyén juttatja el a rendőrhatósághoz. A községi előjáróság a közvetítést haladéktalanul köteles teljesíteni.

Az érkezett csomagot és szállítólevelet az ellenőrző hatóság (közeg) a székhelyén lévő postahivatalban — a postai alkalmazottnak és lehetőleg a címzettnek jelenlétében — vizsgálja meg.

7. A levelezés csak nyíltan (nyílt levelező-lapon vagy le nem zárt borítékban) történhetik. Ez áll a csomagban elhelyezett levelekre is. Külföldre szóló csomagokba írásbeli közleményt nem lehet elhelyezni.

8. Az ellenőrzés megkönnyítése és a levelezés gyorsabb lebonyolítása végett kívánatos, hogy a levelezés magyar vagy német nyelven történjék. Ha a közlemény olyan nyelven, vagy olyan

betűkkel (cirill, héber stb.) volna írva, amelyet az ellenőrzésre hivatott közeg nem ért vagy nem ismer és a szöveg megállapítására helyben lakó megbízható egyén nem találkozik, azt lefordítás végett a belügyminiszterhez kell felterjeszteni.

Az olyan levelet (szállítólevél vagy utalvány-szelvényt), amelyen titkos irás (jelírás, számjeles irás stb.) is fordul elő, nem lehet továbbítani. Külföldre szóló küldemény szállítólevelének, vagy utalványlapjának szelvényére nem lehet közleményt írni.

9. Sem az érkező, sem az elküldött közlemény tartalma nem terjedhet egyébre, mint az internált egyénnek és legközelebbi rokonainak személyi, családi vagy vagyoni érdekű ügyeire. Katonai vagy politikai vonatkozású ügyekre még célzást sem szabad tenni. Napi vagy időszaki lapok vagy egyes cikkeik és általában sajtótermékek a küldeményekből ki vannak zárva.

10. Az érkező csomagok csak az internált személyes használatára szükséges tárgyakat (élelmiszereket, ruha- és ágyneműeket, takarót és kisebb szükségleti tárgyakat stb.) tartalmazhatnak. Az egyebet tartalmazó csomagokat, vagy a csomagokban foglalt másnemű tárgyakat a feladónak vissza kell küldeni, vagy azokat — a címzett beleegyezésével — javára értékesíteni kell.

Ha nem az egész csomagot kell visszaküldeni, a visszaküldendő tárgyakból külön új csomagot kell készíteni.

11. Az internált részére nagyobb pénzküldeményt nem lehet kézbesíteni, mint a mennyi egy, legfeljebb két hónapi személyes szükségleteit fedezi. Az ezt meghaladó összeget a rendőrhatalóság — a címzett kívánságához képest — a feladónak postautalványon visszaküldi, vagy az internált javára őrizetbe veszi.

12. Az ellenőrző közeg a nem kifogásolt levelek és csomagok címoldalán, a címzett neve alatt, a szállítólevelén és a postautalványon pedig a szelvényeken az ellenőrzés megtörténtét »Továbbítható« vagy »Kézbesíthető« jelzéssel igazolja és ezt névaláírásával és — ha ilyen van — hivatali pecsétjével is hitelesíti és a küldeményeket kézbesítés, illetőleg továbbítás végett a postahivatalhoz küldi, illetőleg ennél hagyja.

Az ellenőrzés megtörténte után az elküldésre szánt és nem kifogásolt küldeményt a feladó nem kaphatja többé kezébe. Ennélfogva a csomagokat az ellenőrző közeg — a feladó jelenlétében — saját hivatali pecsétjével zárja le és minden küldeményt saját közegével juttatja el a postára.

13. Az ellenőrzésre hivatott rendőrhatalóság közli az internáltak tartózkodási helye szerint illetékes postahivatalokkal az ott internáltak neveit, valamint az ellenőrzéssel megbízott személynek nevét, sajátkezü aláírását és — ha van — hivatali pecsétjének lenyomatát.

14. Ha az elküldésre szánt közlemény tartalma a rendőrhatalóság kifogásolja, a közleményt vagy ennek kifogásolt részét megsemmisíti és arról feladót értesíti.

15. Ha az ellenőrző hatalóság (közeg) véle-

ménye szerint az elküldésre szánt vagy az érkező közlemény hüncselekmény megállapítására alkalmas, azt haladéktalanul a legközelebbi kir. ügyészséghez vagy kir. járásbíróshoz küldi meg.

16. Az internáltak postaküldeményei a szabályszerű postai díjszabás alá esnek és azokat előre kell bérmentesíteni.

Felhívom alispán urat, hogy fentebbi rendeletnek megfelelő módon leendő közzététele és végrehajtása iránt intézkedjék. Megjegyzem végül, hogy a fentebbi rendelkezések a hadi foglyok levelezésére nem vonatkoznak.

Budapest, 1914. évi november hó 29-én.

Sándor, s. k.

Sz.: 10132—1914. alisp.

Főszolgabíráknak, polgármesternek, rendőrkapitánynak és az összes községi és körjegyzőknek.

Fenti körrendeletet megfelelő módon leendő közzététel és a végrehajtás foganatosítása végett kiadom.

Székelyudvarhely, 1914. december hó 8-án.

Sebesi, alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

434.

Magyar királyi belügyminiszter.

1040 szám eln.

Valamennyi vármegye alispánjának.

A »Magyar közigazgatás« című szaklap szerkesztője azzal a jelentéssel fordult hozzám, hogy ezt a szaklapot, amelyet 30 év előtt a kormány erkölcsi támogatásával alapított, előfizetőinek jelentékeny összeget kitevő hátralékai miatt kénytelen lenne beszüntetni.

Kétségtelen, hogy az állam a folyó háboru miatt a közélet erejét elsősorban a hadviselés céljaira kénytelen igénybe venni, de nem lenne sem igazságos, sem méltányos, ha a múlt helyzet sulya alatt egy nagy multtal bíró oly szakorganum, a mely 30 év alatt közérdekű hivatását a közigazgatás szolgálatával töltötte be, most jogos követeléseinek ki nem elégítése miatt szünetné be közérdekű munkásságát, — különösen akkor, midőn közigazgatási rendszerünknek cél tudatos kialakulása egy kipróbált szakorganumnak kitartó és az eszméket megérelő munkásságát nem nélkülözheti, a községek pedig, mint erkölcsi testületek e jelentéktelen összegű előfizetéseiket minden nagyobb megerőltetés nélkül teljesíthetik.

Felhívom ennélfogva Alispán urat, sziveskedjék sürgősen és hatályosan intézkedni, hogy

a vármegye jegyzőségei a »Magyar Közigazgatás« című szaklappal szemben fennálló tartozásaitak mielőbb egyenltsék ki s egyuttal hasson oda, hogy e szaklap további fennállása hivatali elődöm által 1910 évi 7282 szám alatt kibocsátott rendeletnek megfelelőleg biztosítsassék.

Budapesten, 1914 évi december 10-ikén.

Sándor, sk.

Szám: 10397—914 alisp.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, mind a négy járási főszolgabírónak, a községi és körjegyzőknek.

Tudomásul az esetleg fennálló hátrélékek sürgős kiegyenlítése és egyéb tekintetben is a rendeletben foglaltakhoz alkalmazkodás céljából kiadom.

Székelyudvarhelyen 1914 decz. 14-én.

Sebesi sk. alispán.

435.

18996—1914 VI-a. B. M. számú körrendelet.

Tárgy: Gyári üzemeknek a kir. iparfelügyelők által történő megvizsgálásánál a rendőrhátóságok közreműködése.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának.

A hadbavonult tüzoltók pótlása és a tüzoltószerkek megvizsgálása tárgyában folyó évi augusztus hó 29 én 155000 B. M. szám alatt kelt köérendeletben intézkedtem az iránt, hogy a tüzrendészetnek a jelen rendkívüli időkben fokozott mértékben megóvandó nagy érdekei szempontjából a tüzvédelem körébe az arra alkalmas egyének a fegyverbe lépett tüzoltók helyett minél nagyobb számban bevonassanak, majd pedig, hogy a tüzoltószerkek és eszközök állandó készenlétben tartása és az éjjeli őrködés pontos teljesítése kiváló gondoskodás tárgyává tétessék. Ezen rendeletem általánosságban felőleli ugyan mindazt, amit a tüzrendészet érdekében meg kell tenni, mindazáltal minthogy a kereskedelemügyi miniszter ur tekintetbe véve, hogy a jelen rendkívüli körülmények egyes, különösen az elsőrendű élelmi és egyéb szükségletek előállításával foglalkozó üzemektől fokozottabb teljesítményeket kívánnak s így azok éberebb megvizsgálást és nagyobb ellenőrzést igényelnek, — folyó évi 84177 K. M. számú rendeletével utasította a kir. iparfelügyelőket, hogy a kereskedelmi malmokat az üzeni vezetése és a tüzbiztonság érdekében szükséges óvrendszabályok szigorú és pontos betartása szempontjából soron kívül sürgősen vizsgálják meg.

Részemről is nagy súlyt helyezvén a kereskedelemügyi miniszter ur által elrendelt vizs-

gálatokra, miért is abból a szempontból, hogy ezekről a vizsgálatokról a rendőrhátóságok is közvetlen tájékozódást szerezhessenek az iparfelügyelőknek illetőleg az iparhatóságoknak a szükséghez képest támogatására legyenek s ezek intézkedéseinek foganatosítását minél hatályosabban ellenőrizhessék, haladéktalanul felhivandók az elsőfoku rendőrhátóságok, hogy a kir. iparfelügyelők által kitűzött időben teljesítendő ezen vizsgálatoknál képviselve legyenek, hogy így a kir. iparfelügyelők vizsgálataikat a rendőrség kiküldöttének közbejöttével ejthessék meg.

Gondoskodnia kell a rendőrhátóságnak, hogy minden egyes vizsgálatról kiváltképpen pedig a vállalatoknak meghagyott rendőri természetű teljesítményekről részletes írásbeli feljegyzése legyen.

Budapest 1914 évi nov. hó 29-én.

A miniszter helyett:

Perényi s. k.
államtitkár.

Szám: 10191—914. alisp.

Elsőfoku rendőrhátóságoknak.

Megfelelő eljárásra való utasítással közlöm Székelyudvarhely 1914 decz 13-án.

Sebesi sk. alispán.

436.

M. kir. Honvédelmi Miniszter.

158,964—20-b. szám.

Körrendelet.

Udvarhelyvármegye közönségének

Székelyudvarhely.

A katonai felszerelési cikkkek elárúsítása körül az utóbbi időben tapasztalt súlyos visszaélések következtében az ilyen felszerelési cikkkeknek szükség esetén az 1912 évi LXVIII. törvény-cikk 24 §-a alapján leendő igényelhetését a cs. és kir. hadügyminiszter ural egyetértőleg ezenel elrendelem.

Sürgős esetekben a katonai parancsnokságok az igényléssel közvetlenül az alsófoku közigazgatási hatóságokhoz, illetőleg a községekhez is fordulhatnak; szükség esetén a feltétlenül szükséges szolgáltatások magától a szolgáltatásra kötelezettől is igényelhetők.

Az igénylés joga az igényletre jogosult katonai parancsnokságtól nyert írásbeli felhatalmazás esetén magánszemélyekre is kiterjed.

A szolgáltatásért a törvény értelmében térítés jár.

A miniszter helyett:

Karácson s. k.,
államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 10017—914.

Főszolgabíróknak, polgármesternek, valamennyi községi és körjegyzőnek.

Tudomásvétel végett közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1914. december 7.

Sebesi alispán.

437.

Szám 10266—914. alisp.

Az összes vármegyei tisztviselőknak. Székelyudvarhely város polgármesterének, valamennyi jegyző, anyakönyvvezető és anyakönyvvezető helyettes urnak és minden községi előljáróságnak.

Belügyminiszter urnak a Belügyi Közlöny 63. számában közzétett 172437—914. számú és a törvényhatósági vagy község (r. t. városi) hatóság és a törvényhatósági vagy községi (r. t. városi) szolgálatban álló közhivatalnok elleni rágalmazás vagy becsületsértés üldözésére szükséges felhatalmazás tárgyában kiadott körrendeletet figyelmébe ajánlom, hogy felmerült esetekben hozzá alkalmazkodják.

Székelyudvarhelyen, 1914. december 10.

Sebesi alispán.

438.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 8918—1914.

Jegyző uraknak

Értesitem, hogy mai napon — jelen szám

alatt — intézkedtem valamennyi adóhivatalhoz a visszatartott jegyzői illetmények folytatólagos kifizetése iránt, tehát december havi fizetésüket is felvehetik. Elvárom a jegyző uraktól, hogy a jegyző járulékok beszolgáltatása körül ezentul nagyobb buzgalmat fejtsenek ki, hogy engem ez által a kényszerhelyzetektől megkíméljenek.

Székelyudvarhelyen, 1914. december 14.

Sebesi alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Állati betegségek. *Ragadós száj- és körömfájás* fellépett Felsőrákos, Székelypálfalva és Ülke községekben, megszűnt Alsósófalva, Fenyéd, Kadicsfalva, Kányád, Küküllőkeményfalva, Küsmöd, Mátisfalva, Miklósfalva, Siménfalva, Székelybetlenfalva, Székelykeresztur községekben.

Veszeltség megszűnt Méréfalva és Székelyszenterzsébet községekben.

Sertésorbáncz megszűnt Székelyszenterzsébet községben.

Bivalyvész megszűnt Agyagfalva községben.

Körözendő személyek Az Ujfalu (Kisküküllő m.) községben 1878. évben született állandó lakással nem bíró Nagy Ida (szülei: Sámuel Balog Amália) nevelőnő illetőségének megállapítása végett nevezettet feltalálás esetén a saját és szülei származási és illetőségi viszonyaira vonatkozóan ki kell hallgatni s a jegyzőkönyvet a szék. föv. tanácsához kell megküldeni 431666—1914. IV. számra hivatkozással.

